

ZATWIERDZAM:

BURMISTRZ

Krzysztof Szulborski
Krzysztof Szulborski

ANALIZA

zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie gminy Miłakowo

Opracował:
Stanisław Banach
Konsultant:
Justyna Kowalczyk

Uzgodniono:

NACZELNIK
Wydziału Prewencji
Komisariatu Policji w Morągu

...podkom.: Rafał Jankowski.....

Miłakowo, wrzesień 2021r.

SPIS TREŚCI

1. Cel i podstawy prawne opracowania
2. Miejsca w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji
3. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych gminy Miłakowo
4. Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych gminy Miłakowo
5. Siły i środki, które mogą być wykorzystywane dla ograniczania zagrożeń oraz akcji ratowniczych
6. Kontakty alarmowe
7. Podsumowanie

1. Cel i podstawy prawne opracowania

Celem niniejszego opracowania jest analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych gminy Miłakowo w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 656 ze zm.) zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na:

- 1) dokonaniu, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji;
- 2) oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych;
- 3) prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
 - a) oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
 - b) objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,
 - c) uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
- 4) informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
- 5) zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Za zapewnienie bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy, odpowiada (art. 4 ust. 2):

- 1) na obszarze gminy - właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta) - zwani dalej "zarządzającym obszarem wodnym".

Zadania, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy, wykonywane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na obszarze, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3, należą do zadań własnych gminy.

2. Miejsca w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji

Zestawienie jezior i rzek, gdzie zidentyfikowano zagrożenia dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie gminy Miłakowo zawarto w tabeli nr 1.

W opracowaniu użyto sformułowań dotyczących miejsc, które wykorzystywane są do rekreacji wodnej (kąpiele, pływanie itp.). Są to: miejsca okresowo wykorzystywane do kąpiei. W przypadku zwrotu „kąpielisko”, rozumie się przez to miejsce zdefiniowane zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne: *kąpielisko - rozumie się przez to wyznaczony przez radę gminy wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, wykorzystywany przez dużą liczbę osób kąpiących się, pod warunkiem że w stosunku do tego kąpieliska nie wydano stałego zakazu kąpiei; kąpieliskiem nie jest: pływalnia, basen pływacki lub uzdrowski, zamknięty zbiornik wodny podlegający oczyszczaniu lub wykorzystywaniu w celach terapeutycznych, sztuczny, zamknięty zbiornik wodny, oddzielony od wód powierzchniowych i wód podziemnych*; W przypadku użytego w opracowaniu zwrotu miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpiei – rozumie się przez to wykorzystywane do kąpiei wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem. Pod pojęciem „dzikie kąpielisko” rozumiemy miejsce nie wyznaczone do kąpiei, wykorzystywane przez kąpiących się na podstawie obserwacji terenowych. W naszej gminie są to zarówno miejsca z istniejącą infrastrukturą (np. plaże, pomosty) jak też tereny bez jakiegokolwiek infrastruktury.

Tabela 1. Rzeki i jeziora gminy Miłakowo gdzie zidentyfikowano zagrożenia dla bezpieczeństwa

Lp.	Rzeka/jezioro	Nazwa	Gmina	Uwagi
1.	rzeka	Pasłęka	Miłakowo	„dzikie” kąpielisko
2.	jezioro	Mildzie		„dzikie” kąpielisko
3.	jezioro	Wukśniki		„dzikie” kąpielisko
4.	jezioro	Boldenin,		„dzikie” kąpielisko
5.	jezioro	Fila		„dzikie” kąpielisko
6.	jezioro	Czarne		„dzikie” kąpielisko
7.	jezioro	Bieniaskie		„dzikie” kąpielisko
8.	jezioro	Peneper Wielki		„dzikie” kąpielisko

Na terenie gminy nie funkcjonują zorganizowane kąpieliska oraz miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpiei. Wszystkie pozostałe miejsca w których stwierdzono kąpiących się ludzi są kąpieliskami „dzikimi”. Wydaje się zasadnym, by Rada Miejska utworzyła legalne kąpieliska przynajmniej w miejscach, gdzie istnieje infrastruktura turystyczna, wykorzystywana przez większą liczbę ludzi t.j: rzeki Pasłęki, jez. Wukśniki i jez. Mildzie

Rzeka Pasłęka (dzikie miejsca do kąpieli)

Opis hydrograficzny rzeki Pasłęki

Zlewnia **Pasłęki** leży na obszarze województwa warmińsko - mazurskiego. Powierzchnia zlewni obejmuje obszar 2294.5 km², całkowita długość rzeki wynosi 172 km.

Pasłęka wypływa z jeziora Pasłek znajdującego się w pobliżu wsi Gryżliny. Dolina początkowo jest płytka, a od jez. Wymój staje się wyraźna, głęboko wcięta.

Do wodowskazu Tomaryny Pasłęka przepływa przez jez. Sarąg. Występuje tu obszar bezodpływowy na dziale wodnym z Drwęcą, który obejmuje zlewnię kilku jezior bezodpływowych. Do dopływu Morąg występują niewielkie pagórki moreny czołowej oraz sąsiadujące z nimi dość duże zagłębienia terenu. Pozostała część obszaru to teren falistej i płaskiej moreny dennej. Pasłęka od Morąga do dopływu spod Gołogóry płynie szeroką (ok. 2 km) torfową doliną porozcinaną gęstą siecią rowów melioracyjnych. Poniżej dopływu spod Gołogóry zlewnię pokrywają gliny morenowe, a szeroką dolinę Pasłęki wyściełają piaski i torfy. Od dopływu z Konradowa dolina staje się wąska, o stromych zboczach wcięta w wysoczyznę o rzędnych około 35 - 40m npm. Występują tu gliny zwałowe, a we wschodniej części piaski.

Poniżej ujścia Walszy Pasłęka płynie szeroką i głęboko wciętą doliną, a następnie rzeka przepływa przez jez. Pierzchalskie, zamknięte zaporą w Pierzchałach. Ze zbiornika Pasłęka wypływa dwoma ramionami - prawe ramie, płynące w naturalnej dolinie Pasłęki prowadzi niewielką ilość

wody. Lewe ramię, będące sztucznym wykopem, jest kanałem roboczym elektrowni i prowadzi większość wód. Wodowskaz Pierzchały znajduje się poniżej połączenia ramion rzeki.

Następnie do ujścia rzeka płynie przez płaski obszar. Rzeka uchodzi do Zalewu Wiślanego na północ od Braniewa w woj. warmińsko - mazurskim. W odcinku ujściowym rzeka płynie w obwałowaniu ze względu na zagrożenie powodziowe od wód Zalewu Wiślanego.

- Dzikie kąpielisko na jeziorze „Wuksniki” w Mysłakach

Jezioro Wuksniki

- Zbiornik położony w zachodniej części Pojezierza Olsztyńskiego, odpowiadający fazie pomorskiej i poznańskiej zlodowacenia bałtyckiego. Krajobraz okolic jeziora jest pagórkowaty (ponad 50 m różnicy pomiędzy powierzchnią zwierciadła wody, a najbliższymi wzniesieniami), utworzony głównie z piasków i żwirów. Jezioro Wuksniki o powierzchni – 117,1 ha i głębokości maksymalnej – 68,0 m leży na południowy wschód od miejscowości Miłakowo. Jezioro to nie ma większych istotnych hydrologicznie dopływów, zasilają je płytkie, funkcjonujące okresowo ciek. Wody z jeziora Wuksniki odprowadzane są do jeziora Mildzie. Bardzo dobre warunki morfometryczne, hydrograficzne i zlewniowe sprawiają, że zbiornik ten jest zaliczany do jezior silnie odpornych na degradację (według badań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie – I kategoria podatności na degradację). Bezpośrednie otoczenie jeziora Wuksniki stanowią przede wszystkim tereny użytkowane rolniczo, wśród których przeważają obszary łąkowe i pastwiskowe. Lasy znajdują się tylko na południowo-wschodnim brzegu zbiornika. Najbliższa wieś – Mysłaki (na północy) znajduje się na skraju wyznaczonego obszaru, w odległości około 1 km od jeziora. Jezioro nie odbiera ścieków z punktowych źródeł zanieczyszczeń, jest w niewielkim stopniu zagospodarowane rekreacyjnie. Nad jeziorem znajduje się kąpielisko z pomostem. Z Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Wuksniki PLH280038 wynika, że głównymi zagrożeniami dla siedlisk przyrodniczych tego obszaru i gatunków zwierząt jest eutrofizacja – dopływ biogenów ze zlewni i rozwój fitoplanktonu. W związku określonymi zagrożeniami Plan ten określa szereg działań ochronnych, w tym w zakresie rozwoju turystyki oraz prowadzenia gospodarki rolnej.

- Dzikie kąpielisko nad jeziorem Mildzie w Miłakowie

Jezioro Mildzie

Zbiornik znajduje się w granicach administracyjnych miasta Miłakowa. Powierzchnia jeziora wynosi 111,9 ha, maksymalna głębokość – 19,4 m. Jezioro zasila kilka niewielkich cieków, z których największym jest Naryjska Struga i dopływ z jeziora Wukśniki. Z uwagi na cechy naturalne Mildzie zostało zaliczone do II kategorii podatności na degradację. Jezioro to położone jest wśród terenów rolnych.

Osobnym zagadnieniem jest bezpieczeństwo wodniaków korzystających z wyznaczonych przystani dla kajakarzy, które również mogłyby stać się przynajmniej miejscami okresowo wykorzystywanym do kąpieli.

3. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych gminy Miłakowo

Czynnikami wpływającymi na ilość osób korzystających z walorów rekreacyjnych i turystycznych wód są pogodna aura i okresy wakacyjno – wypoczynkowe. W tych okresach znacznie wzrasta liczba korzystających z kąpielii oraz sprzętu wodnego, należy liczyć się ze wzrostem zagrożenia związanego z przypadkami utonięć. Kąpiel lub zabawa w wodzie, to forma rekreacji związana z letnim wypoczynkiem. Wejście do wody stwarza jednak zawsze zagrożenie, z którym należy się liczyć.

Szczególnie groźne sytuacje to:

- niedostateczne umiejętności pływania,
- pływanie pod wpływem alkoholu,
- wstrząs termiczny,
- nadmierne oziębienie organizmu,

Ustawodawca nie przewidział żadnych uprawnień kontrolnych dla podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego, stąd też jako nie mające podstaw prawnych są działania tych podmiotów, polegające na dokonywaniu „kontroli”, „audytów”, „przeглядów” pod względem zapewnienia warunków bezpieczeństwa przez zarządzających wyznaczonymi obszarami wodnymi i sposobu realizacji przez zarządzających wyznaczonymi obszarami wodnymi obowiązków określanych ustawą. Dopuszczalne jest natomiast wydawanie – na zlecenie zarządzającego wyznaczonym obszarem wodnym – opinii w kwestii warunków bezpieczeństwa na danym wyznaczonym obszarze wodnym.

Zagrożenia dla osób przebywających na lodzie:

- brak wiedzy na temat aktualnej grubości lodu umożliwiającego bezpieczne uprawianie wędkarstwa i sportów zimowych,
- załamanie się pokrywy lodowej pod ciężarem osoby wchodzącej na zbyt cienki lód, w szczególności w rejonach dopływu i odpływu wód powierzchniowych oraz obszarów źródliskowych,
- załamania się pokrywy lodowej po wjeździe na lód, wbrew obowiązującym zakazom, samochodem, ciągnikiem lub quadem,
- w przypadku wpadnięcia do wody - brak lub słaba umiejętność pływania, szok termiczny, szybkie wychłodzenie organizmu, brak sprzętu asekuracyjnego umożliwiającego wyjście na lód,
- niewłaściwego dla warunków pogodowych ubrania, skutkującego wyziębieniem organizmu, możliwością powstawania odmrożeń lub zamarznięcia, zwłaszcza w sytuacji pozostawiania pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.

4. Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych gminy Miłakowo

Komenda Powiatowa Policji w Ostródzie obejmuje nadzorem i ujmuje w zadaniach do służby patrolowej oraz obchodowej, pod kątem systematycznego przeprowadzania kontroli oznakowania i zabezpieczania terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu i rekreacji na obszarach wodnych, a przede wszystkim celem zapobiegania utonięciom. Tereny te są odpowiednio oznakowane tablicami informacyjnymi, zawierającymi regulamin korzystania z kąpielisk bądź informacje o zakazie korzystania z kąpeli, które ustawione są w widocznych miejscach. Zawierają numery telefonów alarmowych, warunki korzystania z kąpielisk oraz wskazanie właściwego miejscowo organu odpowiadającego za bezpieczeństwo.

Funkcjonariusze nawiązują kontakt z gospodarzami akwenów zwyczajowo wykorzystywanych do kąpeli, celem ustalenia nadzoru nad ww. obszarami, jak również warunków współpracy.

Ponadto Funkcjonariusze KP PSP w Ostródzie podczas spotkań, debat, festynów z młodzieżą, jak i osobami dorosłymi na bieżąco, a zwłaszcza przed rozpoczęciem sezonu letniego poruszają tematykę prawidłowego korzystania z kąpielisk oraz indywidualnych środków ochrony. Przestrzegają, edukują i uświadamiają społeczeństwu zagrożenia i konsekwencje jakie niesie za sobą lekceważenie bezpieczeństwa własnego podczas wypoczynku, zwłaszcza na obszarach wodnych. Głównym celem działań było propagowanie właściwego zachowania na akwenach, w tym zasad bezpiecznej kąpeli, bezpiecznego żeglowania oraz uprawiania sportów wodnych, a w efekcie ograniczenie wypadków utonięć osób. Funkcjonariusze w ramach akcji przed rozpoczęciem

wakacji spotkali się z dziećmi i młodzieżą w szkołach i omówili zasady zachowania na obszarach wodnych.

Ochotnicy OSP Miłakowo przy współpracy KP PSP w Ostródzie rok rocznie w ramach akcji „Bezpieczne Ferie” oraz „Bądź bezpieczny na łodzi” organizują prelekcję z zakresu ratownictwa na łodzi oraz prowadzą praktyczne szkolenia ratownictwa wodno – lodowego

Miejskie Zespół Zarządzania Kryzysowego w Miłakowie na bieżąco informuje i ostrzega o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia i życia osób, korzystających z obszarów wodnych. Prowadzona jest także kampania informacyjna. Drogą elektroniczną (fejsbuk, telewizja kablowa) rozpowszechniono ulotki, komunikaty na terenie Gminy

5. Siły i środki, które mogą być wykorzystywane dla ograniczania zagrożeń oraz akcji ratowniczych

- 1) KP Państwowej Straży Pożarnej w Ostródzie,
- 2) Ochotnicza Straż Pożarna w Miłakowie
- 3) Posterunek Policji w Miłakowie
- 4) Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Miłakowie

6. Kontakty alarmowe

1. Komenda Powiatowa Policji w Ostródzie
Handlowa 6, 14-100 Ostróda
Telefon: 47 732 42 00
2. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
Stapińskiego 19C, 14-100 Ostróda
Telefon: 89 642 31 00
3. Telefon alarmowy 112
4. Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Ostródzie
Kościuszki 2, 14-100 Ostróda
Telefon: 89 646 08 70

7. Podsumowanie

Sporządzenie wyżej wymienionej analizy wymagane jest przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j Dz.U. z 2021 r. poz.624 ze zm) oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie kąpielisk oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.

Dana analiza zagrożeń na obszarach wodnych jest dokumentem, który powstał w wyniku przeprowadzenia oględzin i zidentyfikowaniu miejsc potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia i życia ludzi.

Znak Kąpielowy zakazu „Zakaz Kąpeli” Rozporządzenia MSW z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczenia obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag określa sposób oznakowania:

Ustala się znaki zakazu:

- A-1 – znak „kąpiel zabroniona” ;
- A-2- znak „kąpiel zabroniona” - szlak żeglugowy
- A-3- znak „kąpiel zabroniona” - most

A-4- znak „kąpiel zabroniona” – spiętrzenie wody

A-5- znak „kąpiel zabroniona” – woda skażona

A-6- znak „kąpiel zabroniona” – woda pitna

A-7- znak „kąpiel zabroniona” hodowla ryb

A-8- znak „skakanie do wody zabronione”

A-1 – Znak Zakaz Kąpieli